

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 281/2016
18.01.2017. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије Бранка Станића, као председника већа, судије Браниславе Апостоловић и судије Гордане Ајншпилер Поповић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца: 1) АА из ... – ..., улица ... бр....; 2) „ББ“, ..., ..., ..., кога заступа директор АА, чији је заједнички пуномоћник адвокат Небојша Анђелковић из ..., против тужених: 1) Агенција за вођење спорова у поступку приватизације, као правни следбеник Агенције за приватизацију Републике Србије; 2) ВВ из ... код ..., кога заступа Милован Ђурић, адвокат из ..., ради раскида уговора и накнаде штете, вредност предмета спора 231.133.157,91 динар, 1.179.457,00 еура и 869.390,77 USD, одлучујући о ревизији тужилаца које су изјављене против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 1391/15 од 23.10.2015. године, донео је у седници већа која је одржана дана 18.01.2017. године, следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 1391/15 од 23.10.2015. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев првотужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев друготуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 8486/13 од 06.02.2015. године, у ставу један изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца првог реда АА из ... којим је тражио да се утврди да је раскинут уговор о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције И ... од 03.03.2006. године оверен пред Првим општинским судом у Београду под П Ов бр ... од 03.03.2006. године, закључен између тужиоца првог реда и првотужене Агенције, док је ставом два одбијен тужбени захтев тужиоца првог реда АА из ... којим је тражио да суд обавезе тужене да му солидарно накнаде стварну штету и исплате износ од 117.133.157,91 динар, као неоснован. Ставом три изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца другог реда којим је тражио да суд обавезе тужене да му на име накнаде стварне

штете исплате износ од 869.390,77 USD, са припадајућом каматом за валуту USD, обрачунату на сваки појединачни износ од дана доспећа па до исплате и износ од 1.179.457,10 еура, са припадајућом каматом за валуту еуро, обрачунату на сваки појединачни износ од дана доспелости до исплате, као неоснован. Ставом четири изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца првог реда којим је тражио да суд обавезе тужене да му солидарно накнаде штету због повреде угледа и исплате по том основу износ од 114.000.000,00 динара, као неоснован. Ставом пет изреке, обавезује се тужилац да првотуженом исплати 195.000,00 динара на име трошкова парничног поступка, а друготуженом 960.400,00 динара, такође на име трошкова поступка, а све наведено у року од осам дана по пријему пресуде.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж број 1391/15 од 23.10.2015. године, одбијена је жалба тужилаца као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П број 8486/13 од 06.02.2015. године.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 1391/15 од 23.10.2015. године, тужиоци преко пуномоћника из реда адвоката су благовремено изјавили ревизију због битних пореда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију су поднели оба тужена. Оспорили су у целини наводе из ревизије тужилаца и предложили Врховном касационом суду да исту одбије као неосновану. Трошкове ревизијског поступка су тражили и определили.

У току ревизијског поступка, ступањем на снагу Закона о изменама Закона о приватизацији, (Сл. гласник РС 112/2015) дана 01.02.2016. године, престала је да постоји првотужена Агенција за приватизацију Републике Србије, због чега је поступак у овој правној ствари био прекинут решењем Привредног суда у Београду П.бр. 8486/2013 10.05.2016 године. Поступак је настављен решењем истог суда од 25.07.2016 године, када су се испунили услови за наставак поступка и када је поступак у овој правној ствари преузела Агенција за вођење спорова у поступку приватизације, која је правни следбеник Агенције за приватизацију а која је уписана у регистар код Привредног суда у Београду, решењем Фи 41/16 – рг.ул.5-1615-00.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14) и утврдио да ревизија тужилаца није основана.

У спроведеном поступку, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити су учињене друге битне повреде поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку на које се неосновано у ревизији указује. Привредни апелациони суд у поступку по жалби је правилно применио одредбе Закона о парничном поступку, испитујући побијану одлуку у делу у коме се жалбом оспоравала, оценом свих релевантних жалбених навода и давањем јасних разлога за доношење побијане одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац првог реда је дана 03.03.2006. године, са претходном Агенцијом за приватизацију, закључио Уговор

о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације „ГГ“ из ... и на тај начин постао власник 70% капитала субјекта приватизације. Утврђено је да је уговор извршен у целини.

Решењем Привредног суда у Ваљеву Ст. 828/10 од 13.10.2010. године, отворен је стечајни поступак над „ГГ“ из ..., у ком поступку су призната потраживања друготуженог, као необезбеђена потраживања у трећем исплатном реду а након продаје стечајног дужника као правног лица, поступак стечаја је обустављен решењем истог суда од 22.07.2013 године и настављен према стечајној маси.

Тужбом је тражено да се утврди да је наведени уговор о продаји капитала методом јавне аукције раскинут, тражена је накнада стварне штете и накнада штете због повреде пословног угледа, са образложењем да је првотужена својим поступањем проузроковала штету тужиоцима, јер није испунила све обавезе из уговора о продаји капитала, пре продаје капитала није извршила контролу приватизационе документације и није приказала реално финансијско стање субјекта приватизације, већ је прикрила битне чињенице, па је такво поступање првотужене имало за последицу отварање стечајног поступка над субјектом приватизације "ГГ". У односу на туженог другог реда тужиоци одговорност за штету заснивају на томе што је друготужени био одговорно лице у „ГГ“ у време објављивања програма приватизације у коме су наведени нетачни подаци о завршном рачуну и билансу овог предузећа, због чега су тужиоци доведени у заблуду и претрпели штету.

Нижестепени судови су утврдили да је захтев тужилаца неоснован у целини, са образложењем да је пре свега предметни уговор извршен од стране обе уговорене стране, те се због тога не може више раскинути, да је Агенција за приватизацију спровела поступак приватизације субјекта приватизације „ГГ“ из ... у складу са Законом о приватизацији и важећим Уредбама о продаји капитала, те стога нема њене одговорности за накнаду штете према тужиоцу првог реда као уговорној страни. Са тужиоцем другог реда Агенција за приватизацију није ни била у уговорном односу, тако да нема никакве одговорности у погледу накнаде штете због евентуалних повреда уговора, нити је та одговорност према друготужиоцу доказана по неком другом основу.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижесетепени судови на утврђено чињенично стање, применили материјално право, када су одбили захтев тужилаца у односу на првотужену агенцију.

Неосновани су наводи ревидената да је првотужена причинила штету, на тај начин што није испунила све своје законске обавезе и обавезе из уговора о продаји друштвеног капитала и није извршила контролу приватизационе документације. Нижестепени судови су на основу правилно утврђеног чињеничног стања, закључили да је у конкретном случају одговорност Агенције за приватизацију за тачност података садржаних у Програму приватизације, ограничена сагласно одредби члана 22. став 4. тадашњег Закона о приватизацији („Сл. гласник РС“ 38/02 и 18/03). Поменутом одредбом Програм приватизације доноси надлежни орган субјекта приватизације, па је ставом 5. истог члана прописано да се уз програм доставља изјава одговорног лица у субјекту

приватизације о тачности података садржаних у програму, те да одговорно лице одговара за штету коју својом изјавом проузрокује субјекту приватизације или купцу капитала, ако је изјава дата грубом непажњом или са намером да се штета проузрокује. Програм приватизације је саставни део аукцијске документације, коју свако заинтересовано лице може купити раније, односно пре одржавања јавне аукције а саставни део програма приватизације у конкретном случају је било и обавештење о ограничењу одговорности агенције за тачност података у смислу да агенција не преузима одговорност за истинитост и потпуност информација и изјава садржаних у програму нити за штету насталу услед неистинитости или непотпуности података. Наведеним обавештењем су истовремено позвани потенцијални купци да лично изврше проверу и анализу података садржаних у програму приватизације.

Тужилац првог реда својим потписом на уговору о продаји друштвеног капитала се сагласио да му је било омогућено да изврши испитивање субјекта приватизације, односно проверу како његове имовине, тако и финансијског пословања, те да се у потпуности ослања на извршена сопствена испитивања и провере приликом куповине капитала (члан 5.1.5 уговора). Дакле, на тужиоцу првог реда је постојала обавеза да поступа са дужном пажњом, која се од њега очекује у правном промету а посебно у овом уговорном односу који је од посебног значаја, јер се ради о процесу приватизације који је регулисан посебним прописима и то Законом о приватизацији и његовим подзаконским актима. Стога, чак и да су постојали пропусти тужиоца првог реда у смислу да није проучио садржину Програма приватизације, и да није искористио права да изврши испитивање и проверу субјекта приватизације и његовог финансијског пословања, тужилац више не може такву врсту пропуста преносити на агенцију и њу окривљивати за штету коју је евентуално претрпео, на начин како је то овом тужбом учинио.

Како тужиоци захтев за накнаду штете заснивају на тврдњи да је штета настала као последица довођења у заблуду тужиоца првог реда због нетачности података наведених у приватизационој документацији и како није доказано постојање противправне радње на страни тужене првог реда, нити узрочне везе са евентуално претрпљеном штетом, то је правилан закључак нижестепених судова да нема одговорности тужене првог реда за накнаду штете.

Правилан је и закључак нижестепених судова да тужена првог реда није била у материјалноправном односу са тужиоцем другог реда, тако да ни према њему није доказан основ одговорности тужене првог реда за накнаду штете. Правилан је закључак нижестепених судова, да тужена првог реда не може одговарати за штету тужиоцу другог реда у висини позајмица датих субјекту приватизације након извршене продаје.

Правилно је одбијен тужбени захтев тужилаца и у односу на друготуженог, зато што је дошло до наступања застарелости права тужилаца да од туженог другог реда потражују накнаду стварне штете и неимовинске штете због повреде угледа, све то услед протекла објективног рока за истицање захтева за накнаду штете у смислу члана 376. став 2. Закона о облигационим односима. Позивање ревидената на примену института прекида рока застарелости, отварањем стечајног поступка над субјектом приватизације и пријавом потраживања и

почетка новог рока застарелости у односу на туженог другог реда је неосновано и неправилно, јер се почетак објективног рока застарелости у конкретном случају везује за престанак статуса законског заступника туженог другог реда, даном његовог разрешења дужности одлуком конститутивне скупштине „ГГ“ од 12.04.2006. године а тужба у овој правној ствари поднета 08.11.2013. године, након протекла рока од 7 година.

Позивање ревидената на општи рок застарелости из одредбе члана 371. Закона о облигационим односима се не може прихватити, јер се из садржине тужбе и захтева јасно види да се потражује накнада стварне штете како имовинске, тако и неимовинске, за коју је објективан рок од пет година прописан у одредби члана 376. став 2. Закона о облигационим односима, истекао до дана подношења тужбе.

Наводи ревидента да другостепени суд као и првостепени суд нису донели одлуку у вези приговора недостатка пасивне легитимације који је током поступка истакнут од тужених, су без значаја за одлуку у овој правној ствари, зато што је тужбени захтев тужилаца након утврђеног чињеничног стања, правилном применом материјалног права одбијен у целости као неоснован.

Према свему изложеном, неосновани су наводи ревидената да је побијана пресуда донета погрешном применом материјалног права, па је Врховни касациони суд на основу процесних овлашћења на основу из члана 414 став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу 1. изреке пресуде.

Одлучујући о захтевима тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка, Врховни касациони суд налази да одговор на ревизију није био нужен у овој правној ствари, па самим тим ни трошкови који су наступили поводом састава одговора на ревизију не представљају нужне трошкове који би се досудили туженима на терет тужиоца, те је сходно одредби члана 165. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу 2. и 3. изреке пресуде.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић